

Inhoud

Overige gegevens pag. 1

Algemeen

- Maandplanning sociaal-economische kerncijfers. pag. 3

Financiële instellingen en markten

- Gemiddeld rendement van obligatieleningen, obligatie- en aandelenindexcijfers, week no. 17. pag. 4

Huishoudens en individuen

- Consumentenconjunctuuronderzoek, april 2002. pag. 2

Nationale rekeningen

- Toegevoegde waarde van de bouwnijverheid, volumemutaties, december 2001. pag. 3

Overige gegevens

(Niet in dit Statistisch bulletin opgenomen)

Verkrijgbaar is nieuw materiaal betreffende de volgende statistieken:

- Ziekteverzuimcijfers particuliere bedrijven, vierde kwartaal 2001
Inl. tel. (045) 570 70 70.
- Werkelijke individuele consumptie van huishoudens, volumemutaties, februari 2002
- Werkelijke individuele consumptie van huishoudens, waardenmutaties, februari 2002
Inl. tel. (045) 570 70 70.

Verklaring van de tekens

. = gegevens ontbreken; – = nihil; x = geheim; * = voorlopig cijfer.
() achter de titel = nummer met de laatst gepubliceerde overeenkomstige tabel.

Auteursrecht

© CBS, Voorburg/Heerlen, 2002. Bronvermelding is verplicht.
Vereenvoudiging voor eigen of intern gebruik is toegestaan.
ISSN: 0166-9680

Prijs

€ 70,50 per jaar (excl. verzendkosten); los nummer € 6,50.

Informatie

Infoservice: tel. (045) 570 70 70; E-mail: infoservice@cbs.nl
Website: www.cbs.nl; Conjunctuur: teletekst pag. 506 en 507
Redactie SB: CBS, Postbus 4000, 2270 JM Voorburg.

Consumentenvertrouwen opnieuw lager

Het consumentenvertrouwen is in april opnieuw gedaald. De vertrouwensindex ligt vijf punten lager dan in maart, op -14. Dit is de laagste waarde sinds begin 1994. Consumenten zijn nu pessimistischer dan in oktober vorig jaar, na de terroristische aanslagen in de Verenigde Staten. De daling in april hangt vooral samen met een negatiever oordeel over het economisch klimaat. In minder sterke mate speelt ook een rol dat consumenten minder positief zijn over hun eigen financiële positie en over het doen van grote aankopen. Dit blijkt uit het Consumenten Conjunctuur Onderzoek van het CBS.

Koopbereidheid verder gedaald

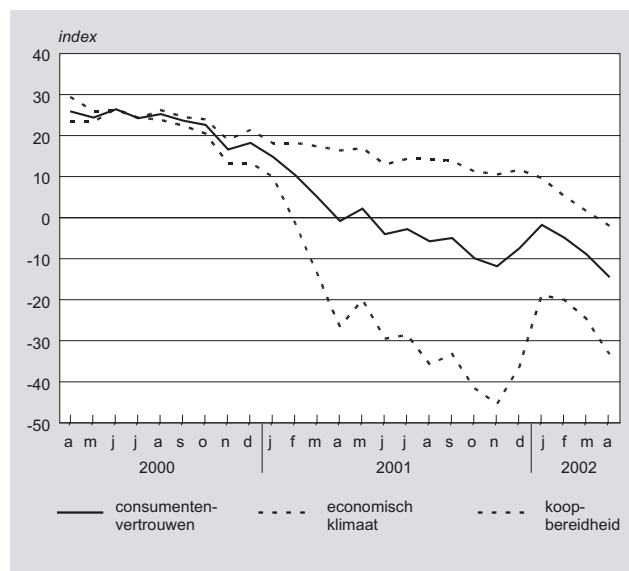
De koopbereidheid van consumenten is in april verder gedaald. Ook in de voorgaande drie maanden was al sprake van een daling ten opzichte van de voorgaande maand. De koopbereidheid is nu uitgekomen op het laagste niveau sinds december 1996. De koopbereidheid is één van de twee onderdelen waaruit de index van het consumentenvertrouwen is samengesteld. De koopbereidheid is gebaseerd op het oordeel over de financiële situatie van het eigen huishouden en over het doen van grote aankopen. Terwijl de toekomstverwachtingen over hun financiële situatie vrijwel niet veranderen, zijn consumenten iets negatiever over hun financiële positie in de afgelopen twaalf maanden.

Het percentage respondenten dat zegt aan het eind van de maand geld over te houden is de afgelopen maanden licht teruggelopen. Tegelijkertijd geeft een toegenomen aantal consumenten aan dat de prijzen de afgelopen twaalf maanden sterk zijn gestegen. Kopers vinden de tijd minder gunstig voor het doen van grote aankopen. Het percentage consumenten dat de tijd gunstig vindt voor de aanschaf van bijvoorbeeld televisies en computers is de laatste maanden gedaald tot 15 procent. Ruim 25 procent vindt de tijd inmiddels ongunstig. Dergelijke percentages zijn eind 1993 voor het laatst voorgekomen.

Oordeel economisch klimaat opnieuw negatiever geworden

Het oordeel van de consument over de economische toestand is in april beduidend negatiever dan in de voorgaande maand. Ook in maart was dit het geval. Zowel de verwachtingen voor de komende tijd als het oordeel over de afgelopen twaalf maanden vallen negatiever uit. Het oordeel over het economisch klimaat is het tweede onderdeel waaruit de indicator voor het consumentenvertrouwen is opgebouwd.

Indexen consumentenvertrouwen, economisch klimaat en koopbereidheid

Technische toelichting

De index van het consumentenvertrouwen geeft aan in hoeverre huishoudens vinden dat het economisch gezien beter of slechter gaat. Het consumentenvertrouwen wordt bepaald op basis van de mening van huishoudens over het algemene economische klimaat en over de eigen koopbereidheid. Maandelijks worden hierover in het Consumenten Conjunctuuronderzoek (CCO) vijf vragen gesteld aan ongeveer duizend personen. Daarnaast bevat het CCO onder andere vragen over de verwachtingen voor de werkloosheid en de inflatie en over het spaargedrag en aankoopplannen van huishoudens.

De ondervraagden kunnen vinden dat het beter gaat (de 'optimisten'), dat het slechter gaat (de 'pessimisten') of dat de situatie gelijk blijft. Als er evenveel optimistische als pessimistische consumenten zijn, heeft de index de waarde nul. Een waarde van tien betekent dat de optimisten een meerderheid van tien procent hebben ten opzichte van de pessimisten.

Twee van de vragen gaan over de economische situatie in het algemeen. Het CBS berekent uit de antwoorden hierop de indicator van het economisch klimaat. De overige drie vragen gaan over de financiële situatie van het eigen huishouden. Daaronder is ook de vraag of de tijd gunstig is voor aankopen van duurzame goederen. De antwoorden op deze drie vragen worden samengevat in de indicator van de koopbereidheid.

Het Consumenten Conjunctuur Onderzoek wordt vanaf mei 2000 medegefinancierd door de Europese Gemeenschap.

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
<i>Index van consumentenvertrouwen ²⁾</i>												
1998	20	19	23	20	25	25	25	24	16	4	4	5
1999	8	6	7	9	11	10	15	16	23	23	20	20
2000	28	24	25	26	25	27	25	26	24	23	17	19
2001	15	11	5	0	3	-4	-2	-5	-5	-10	-11	-7
2002	-1	-4	-9	-14								
<i>Index van het economisch klimaat ²⁾</i>												
1998	24	24	30	24	30	28	28	26	11	-13	-11	-8
1999	-3	-7	-8	-9	-3	-4	6	6	24	24	17	18
2000	33	25	27	30	26	27	25	24	23	21	14	14
2001	10	-1	-13	-26	-20	-29	-28	-35	-33	-41	-45	-36
2002	-18	-20	-24	-33								
<i>Index van de koopbereidheid ²⁾</i>												
1998	17	15	19	18	21	22	22	22	20	15	14	13
1999	15	16	17	20	20	20	21	22	22	22	22	21
2000	24	23	23	24	24	27	25	27	25	24	19	22
2001	19	19	18	17	17	13	15	15	14	12	11	12
2002	10	6	2	-1								

1) Dit onderzoek wordt medegefinancierd door de Europese Commissie; netto steekproef aantal is 980 in de maand april 2002. Door omstandigheden omvat het onderzoek over de maand juni 2000, 543 geënquêteerden. Normaal gesproken maken ongeveer 900 personen deel uit van de steekproef. Door de kleinere steekproefomvang zijn de onnauwkeurigheidsmarges bij de uitkomsten iets groter dan gebruikelijk.

2) Voor berekeningswijze van deze index zie de publikatie Gebruikershandboek Consumentenconjunctuuronderzoek 1972-1992 (SDU/uitgeverij, 1994) Met ingang van januari 1994 worden de indexen met terugwerkende kracht gepresenteerd als een saldo met als minimum -100 en als maximum +100.

Toegevoegde waarde van de bouwnijverheid, volumemutaties

(4)

1999	2000	2001	2001											
			1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
Procentuele mutaties t.o.v. de overeenkomstige periode van het voorgaand jaar														
4.9	3.2	0.9	-0.7	-0.5	3.3	2.0	-1.6	1.2	4.0	8.4	-1.2	4.4	2.0	-1.1

Procentuele mutaties t.o.v. de overeenkomstige periode van het voorgaand jaar

Toegevoegde waarde is gedefinieerd als het verschil tussen de productiewaarde en de waarde van het verbruik. Het gaat uitsluitend om de productie van de SBI45 in Nederland; de export van diensten blijft dus buiten beschouwing. De cijfers zijn niet voor seizoeninvloeden gecorrigeerd. Een verdere detaillering naar bedrijfsklassen is niet beschikbaar. De cijfers zijn aangepast aan de Nationale rekeningen 2000 en aan de Kwartaalrekeningen.

Maandplanning sociaal-economische kerncijfers

Het CBS publiceert een jaarplanning en een halfjaarplanning van zijn persberichten. Deze geven een indicatie van het moment waarop nieuwe cijfers beschikbaar komen. De weekplanning geeft nauwkeurig weer op welke dag een persbericht gepubliceerd zal worden. Als een uitbreiding van de dienstverlening publiceert het CBS voortaan ook maandelijks de publicatiedata van een aantal sociaal-economische kerncijfers voor de komende vijf maanden.

Nieuwe cijfers over lonen en bevolking worden gepubliceerd in het Statistisch Bulletin.

Nieuwe cijfers over werkgelegenheid worden gepubliceerd op de internet-site van het CBS (www.cbs.nl).

De overige sociaal-economische kerncijfers worden als persbericht uitgebracht.

Onderwerp	Publicatiedatum				
	2002				
	mei	juni	juli	augustus	september
Kwartaalrekeningen	17 (1e kw 02) ¹⁾		03 (1e kw 02) ²⁾	15 (2e kw 02) ¹⁾	
Industriële productie	08 (03-02)	06 (04-02)	10 (05-02)	07 (06-02)	
Werkgelegenheid		27 (1e kw 02)			26 (2e kw 02)
Werkloosheid	21 (02-02- 04-02)	19 (03-02- 05-02)	17 (04-02- 06-02)	16 (05-02- 07-02)	18 (06-02- 08-02)
Lonen *	30 (04-02)	28 (05-02)	25 (06-02)	29 (07-02)	26 (08-02)
Consumentenprijzen	14 (04-02)	07 (05-02)	05 (06-02)	09 (07-02)	06 (08-02)
Producentenprijzen	31 (04-02)*	28 (05-02)*	31 (2e kw 02)	30 (07-02)*	30 (08-02)*
Internationale handel	24 (03-02)	21 (04-02)	19 (05-02)	23 (06-02)	12 (07-02)
Bevolking *	30 (04-02)	27 (05-02)	25 (06-02)	29 (07-02)	26 (08-02)

Tussen haakjes staat de verslagperiode.

* Gepubliceerd in het Statistisch Bulletin, beschikbaar op het Internet (www.cbs.nl).

¹⁾ Eerste raming.

²⁾ Definitieve cijfers.

	Gemiddelden					Week 17 per dag				
	2002					22-4	23-4	24-4	25-4	26-4
	febr.	maart	week 15	week 16	week 17					
Gemiddeld effectief rendement	%									
Staatsleningen, algemeen	4,85	5,12	5,11	5,11	5,05	5,06	5,11	5,08	5,02	5,01
w.v. met gemiddeld resterende looptijd van										
3-<5 jaar	4,55	4,83	4,78	4,76	4,67	4,69	4,73	4,68	4,63	4,62
5-<8 jaar	4,80	5,07	5,04	5,04	4,98	4,96	5,04	5,03	4,94	4,92
3-<8 jaar	4,70	4,97	4,94	4,92	4,85	4,85	4,92	4,89	4,81	4,80
Vijf langstlopende staatsleningen	5,15	5,39	5,39	5,40	5,37	5,38	5,41	5,38	5,34	5,33
Nieuwste 10-jarige staatslening	5,05	5,30	5,29	5,31	5,29	5,29	5,32	5,33	5,27	5,26
CBS-koersindex voor staatsobligaties	ultimo 1983=100									
Gemiddeld resterende looptijd										
3-< 5 jaar	115,0	113,9	114,1	114,2	114,5	114,5	114,3	114,5	114,7	114,7
5-< 8 jaar	123,5	121,7	121,8	121,9	122,3	122,4	121,8	121,9	122,5	122,7
8-<10 jaar	127,6	125,4	125,6	125,5	125,8	125,7	125,4	125,7	126,1	126,1
	ultimo 1993=100									
CBS-index voor converteerbare obligaties	294,9	299,5	295,9	299,1	298,8	300,0	300,5	299,7	298,1	295,5
CBS-herbeleggingsindex voor obligaties	ultimo 1983=100									
Staatsleningen	380,3	377,4	378,6	378,9	379,9	379,6	379,2	379,7	380,5	380,8
Financiële instellingen										
gewone obligaties	364,4	363,3	363,8	364,3	365,1	364,6	364,8	365,0	365,5	365,8
achtergestelde obligaties	446,7	444,5	446,5	447,2	449,2	448,2	448,4	449,0	449,9	450,3
Algemeen	379,6	377,4	378,6	379,0	380,0	379,6	379,4	379,8	380,6	380,8
	jaar									
Duration van staatsleningen met een vaste looptijd	4,70	4,86	4,79	4,83	4,82	4,83	4,82	4,82	4,82	4,83
CBS-koersindex voor aandelen	ultimo 1983=100									
Officiële Markt										
Algemeen	686,2	726,8	717,4	734,2	724,4	735,5	734,2	725,5	715,4	711,6
Algemeen excl. Kon. Olie	667,7	704,8	698,6	716,8	709,5	717,1	719,3	712,6	700,7	697,7
Internationals	749,7	798,0	775,1	794,2	784,9	797,9	795,5	783,8	775,1	772,4
Lokale fondsen	669,4	706,6	705,1	721,0	710,6	720,8	720,2	713,1	701,9	697,2
Financiële instellingen	800,5	851,1	855,7	881,4	864,6	882,5	879,0	868,6	852,1	840,5
Niet-financiële instellingen	621,8	651,7	645,4	655,2	648,9	654,0	655,5	650,4	642,3	642,4
	ultimo 1993=100									
CBS/MoneyView-index voor beleggingsfondsen										
Algemeen	150,3	154,5	151,6	152,0	150,2	151,6	151,5	150,5	149,2	148,0
aandelenfondsen	195,0	203,7	198,1	199,2	195,8	198,5	198,2	196,5	194,1	191,8
obligatiefondsen	132,5	131,7	131,6	131,2	131,1	131,0	131,4	131,1	131,0	130,9
geldmarktfondsen	120,6	120,9	119,6	117,2	117,2	117,2	117,2	117,2	117,2	117,3
CBS/NIB-index voor niet AEX-aandelen	292,5	300,6	300,2	304,8	302,9	304,9	304,3	303,8	300,0	301,5
CBS MIT-index	309,9	339,2	328,0	345,8	337,5	341,4	345,5	342,2	330,3	327,9
CBS MIT Small-index	328,3	364,1	347,1	357,4	340,9	350,0	349,0	346,1	331,9	327,6
CBS/SBV Vastgoedindex algemeen	100,9	102,7	104,0	104,2	103,1	103,7	103,1	102,9	103,1	102,5
CBS-herbeleggingsindex voor aandelen	ultimo 1983=100									
Officiële Markt										
Algemeen	1 321,8	1 400,1	1 383,7	1 417,2	1 402,6	1 423,4	1 421,0	1 404,3	1 385,4	1 378,9
Algemeen excl. Kon. Olie	1 181,8	1 247,6	1 238,6	1 272,2	1 264,1	1 277,1	1 281,1	1 269,1	1 248,7	1 244,5
Internationals	1 546,8	1 646,5	1 602,6	1 642,0	1 623,3	1 649,8	1 644,7	1 620,6	1 602,5	1 598,7
Lokale fondsen	1 188,7	1 254,9	1 253,0	1 282,9	1 270,6	1 288,2	1 287,2	1 274,5	1 255,5	1 247,6
Financiële instellingen	1 697,2	1 804,6	1 814,4	1 871,5	1 851,2	1 889,6	1 882,2	1 860,0	1 824,6	1 799,8
Niet-financiële instellingen	998,8	1 047,0	1 038,3	1 055,3	1 046,5	1 053,8	1 056,3	1 048,0	1 036,6	1 037,7
	ultimo 1993=100									
CBS/MoneyView-index voor beleggingsfondsen										
Algemeen	166,1	170,8	167,7	168,4	166,6	167,9	167,8	166,8	165,6	164,6
aandelenfondsen	216,4	226,1	219,9	221,2	217,6	220,4	220,1	218,1	215,6	213,7
obligatiefondsen	145,5	144,6	144,7	144,7	144,8	144,5	144,9	144,7	145,0	144,9
geldmarktfondsen	125,1	125,4	125,7	125,9	126,0	125,9	126,0	126,0	126,0	126,0
CBS/NIB-index voor niet AEX-aandelen	348,8	358,9	359,0	364,6	362,9	364,9	364,3	363,8	359,8	361,7
CBS MIT-index	356,5	390,4	379,6	400,2	390,6	395,1	399,9	396,1	382,3	379,6
CBS MIT Small-index	356,8	396,1	377,9	389,2	371,3	381,2	380,1	377,0	361,4	356,8
CBS/SBV Vastgoedindex algemeen	166,9	170,0	173,1	173,9	174,8	174,4	174,8	174,5	174,9	175,5